ДО

НАУЧНОТО ЖУРИ

ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ“

СТАНОВИЩЕ

от Доц. д-р Васил Христов Пандов, член на научно жури, определено със Заповед РД 09 – 83 от 24.09.2021 г. на директора на Института за държавата и правото при Българска академия на науките за конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, публикуван в ДВ брой 62 от 27.07.2021 г.

Област на висше образование: Социални, стопански и правни науки.

Професионално направление: 3.6 Право, научна специалност – Международно право и международни отношения.

Кандидат: гл. ас. д-р Тони Атанасов Димов

Научни трудове и приноси на кандидата: „*По-добро нормотворчество в Европейския съюз и България*“, гр. София, Издателство на Българската академия на науките „Проф. Марин Дринов“, 2021, 308 страници

Автор на становището: Доц. д-р Васил Христов Пандов, Софийски университет „Св. Климент Охридски”, катедра „Международно право и международни отношения“, гр. София, бул. „Цар Освободител” № 15, каб. 294, тел. 9308 483.

Със заповед № РД 09 – 83 от 24.09.2021 г. на директора на Института за държавата и правото при Българска академия на науките съм определен за външен член на научно жури във връзка с конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в Института за държавата и правото при БАН в професионално направление „3.6 Право, научна специалност – Международно право и международни отношения, като на първото заседание на научното жури съм определен да представя становище относно кандидата гл. ас. д-р Тони Димов.

Доктор Тони Атанасов Димов заема длъжност като главен асистент в Института за държавата и правото при Българска академия на науките в професионално направление „3.6 Право, международно право и международни отношения. Същият е придобил през 2014 г. ОНС доктор при Института за държавата и правото на БАН с дисертация на тема „Оценка на въздействието на законодателството в Европейския съюз – същност, правна уредба и механизми”.

Д-р Димов е придобил степен магистър по Право в Юридически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. През годините на своето професионално развитие следва да се отбележи качеството му на учредител и председател на нестопанската организация Център за оценка на въздействието на законодателството. В рамките на тази дейност, която има пряко отношение към представения му в конкурса научен труд, д-р Димов е осъществявал дейности по изследвания на правото на ЕС в сферата на оценката на въздействието на регулирането и обществените консултации в структуриран вид; популяризиране на механизма на оценката на въздействието на регулирането, законодателството и политиките в България; разработване на адаптирани методология и инструментариум за извършване на оценки на въздействието на българското законодателство и политики за регулиране; провеждане на цялостна регулаторна реформа в България, свързана с регламентиране на оценката на въздействието и обществените

консултации като задължителни механизми, интегрирани в националния нормотворчески процес и постигане на съответствие на българското законодателство с основните човешки права.

Като академична длъжност в БАН д-р Димов има фокус върху правото на ЕС.

Извън конкурсния монографичен труд, който е обект на анализ в настоящето становище, кандидатът показва умения за съставяне на научни публикации и материали след придобиване на ОНС „доктор“, които са публикувани в утвърдени правни издания :

- *Regulatory Impact Assessment - Theoretical aspects. Second updated and conceptualized edition, S., Ciela, 2021, ISBN 9789542836018, 335 pages;*
- *„Оценка на въздействието на регулирането”, С., Сиела, 2017, ISBN 9789542823193, 557 страници;*
- *„Предвидимостта на правото през призмата на принципите в нормотворчеството“, Научни четения на тема: „Предвидимост на правото“ 12 май 2021. Сборник доклади, С. УИ „Св. Климент Охридски“, 2021 (под печат);*
- *„Правото на добра администрация – ключова гаранция за добро управление у нас или не?“. Четвърта международна конференция по публична администрация на тема „Административната справедливост като елемент на доброто управление“, Сборник с материали, С. УИ „Св. Климент Охридски“, 2021, ISBN 978-954-07-5251-8, с. 147 – 159;*
- *Rule of law: Господство на правото или господство чрез правото. Сборник по повод 150-годишнината от създаването на БАН и юбилей на основоположника на съвременната социология на правото в България проф. д-р Стефка Наумова, С., Сноумод, 2020, ISBN 978-619-91563-8-4, с. 303-318;*
- *„Politics vs. Policies или Борбата между политиката и политиките в условията на Европейски съюз“, Трета Международна конференция по Публична администрация на тема: "30 години реформи на публичното управление в Централна и Източна Европа: следващият хоризонт", Сборник*

с материали, С. УИ „Св. Климент Охридски“, 2019, ISBN 9789540748436, с. 179 – 190;

- *„Въздействие на правото на Европейския съюз върху българския нормотворчески процес”, Международна научна конференция на тема „Въздействието на международното право и на правото на ЕС върху българската правна система”, Юридически факултет на УНСС, Сборник доклади, С., ИК - УНСС, 2019, ISBN 978-619-232-226-7, с. 255-266;*
- *„Правната уредба на защитата срещу дискриминацията в контекста на регулаторната реформа в България”, Национална научна конференция „Защита срещу дискриминацията: правна уредба, проблеми и тенденции”, Икономически университет – Варна, Сборник доклади, В., ИК „Стено”, 2018, ISBN 978-619-241-005-6, с. 201 – 209;*
- *„Без действие“ - то на оценката на въздействието на регулирането в България“, Втора международна конференция по Публична администрация: „Оценка на въздействието и въздействие на оценката“, Сборник доклади, С. УИ „Св. Климент Охридски“, 2018, ISBN 9789540745701, с. 124 – 135;*
- *„Границите на правото като предели на допустимата регулаторна намеса на държавата“, Научни четения на тема „Право и граници“, Сборник доклади С. УИ „Св. Климент Охридски“, 2018, ISBN 9789540745435, с. 225 – 236;*
- *„Теоретични и практически аспекти на разграничението между правни норми и правни принципи“, Научни четения на тема „Правни норми и правни принципи“, Сборник доклади С. УИ „Св. Климент Охридски“, 2017, ISBN 978-954-07-4321-9, с. 474 – 484*.

В съответствие с чл. 24, ал. 1, т. 3 от Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ) кандидатът Тони Димов следва да представи публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и

научна степен "доктор" и за придобиването на научната степен "доктор на науките". В случая това изискване е изпълнено с депозирания в процедурата труд със заглавие „ПО-ДОБРО НОРМОТВОРЧЕСТВО В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И БЪЛГАРИЯ“, София, Издателство на Българската академия на науките „Проф. Марин Дринов“ 2021, 308 страници. В съответствие с чл. 57а, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност "доцент" според изпълнението на условията по чл. 53 и в съответствие с резултатите от справките по чл. 54, ал. 1.

Спазени са изискванията относно хода на процедурата по глава Втора, раздел III на ЗРАСРБ. Кандидатът д-р Тони Димов отговаря на условията на чл. 24, ал. 1 от ЗРАСБ, включително на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал 5 от ЗРАСБ и е допуснат от научното жури до оценяване.

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ ЗА ПРЕДСТАВЕНИЯ ТРУД

Предмет на становището е представеният от д-р Тони Димов монографичен труд на тема със заглавие „ПО-ДОБРО НОРМОТВОРЧЕСТВО В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И БЪЛГАРИЯ“, София, Издателство на Българската академия на науките „Проф. Марин Дринов“ 2021, 308 страници. Научният апарат се състои от заглавия на български и на чужд език, като са приложени и ползваните материали като част от доказването на тезите в изследването.

АКТУАЛНОСТ НА ТЕМАТА И НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ТЕЗА

Актуалността на темата е продиктувана от активната политика на Европейския съюз като субект със законодателни правомощия по създаване на структуриран и методологично обоснован подход към регулирането на обществените отношения. В тази си цел Съюзът чрез най – активната роля на Европейската комисия е приел редица актове, които нямат характер на законодателни, но се спазват и следват от институциите с регулативни правомощия.

СТРУКТУРА И ОПИСАНИЕ НА ТРУДА

Структурата на изложението включва въведение, четири глави, подразделени на точки и подточки и заключение. Обемът на труда и разпределението на тялото на анализа между отделните глави са съответни на поставените задачи и предмет, като единствено последната глава оставя известно усещане за възможност за включване в рамките на предходната.

Във въведението авторът аргументирано и конкретно обосновава необходимостта от изследване на въпросите на “better regulation” по смисъла на правото на Съюза. Авторът формулира целта на изследването - да развие изградено и формулирано понятие за „по – добро регулиране“ в правото на Съюза.

Първата глава е посветена на по – общия анализ на същността на понятието за по-добро нормотворчество, проследено е развитието му според различните състави на ЕК. Разгледани са източниците на уредба на по – доброто регулиране, които нямат законодателен израз, като насоки и инструментариум за по – добро регулиране; междуинституционално споразумение между ЕК, Европейския парламент и Съвета на ЕС и други. Основните елементи на по – доброто регулиране са изведени и тяхното съдържание като производство и цел са представени в динамика.

Втората глава от труда е посветена на принципите, институтите и приложното поле на по-доброто нормотворчество. В тази глава е най – подробният анализ на механизмите, инструментите и производствата, които обезпечават по – доброто регулиране. Направена е връзка с приложението на границите на предоставената компетентност на Съюза с оглед спазването на принципите на субсидиарността и пропорционалността при планирането, подготовката и издаването на актове на наднационалното право.

В глава трета е представен подходът в национален контекст в държавите членки относно изпълнението на по-доброто нормотворчество, както и този в правото на Европейския съюз. Анализирани са начините на приложение на предварителната и последващата оценка на въздействието, ангажирането на

заинтересованите страни в нормотворческия процес на ЕС, както и осъществяването на регулаторната политика и институционалния надзор спрямо нея на ниво Съюз.

В последната **четвърта глава** на труда в детайли е изследвано реализирането в позитивноправен и практически план на по-доброто нормотворчество в България. Представена е регулаторната реформа, започнала в края на 2016 г. с измененията в Закона за нормативните актове и свързаните с него подзаконови нормативни актове, като са налице важни количествени и качествени констатации относно привеждането й в действие.

ПО-СЪЩЕСТВЕНИ НАУЧНИ ПРИНОСИ

На фона на различните конкретни въпроси, които авторът поставя и детайлно разглежда и анализира, и въз основа на което достига до свои изводи, бих посочил следното:

- Авторът анализира в дълбочина развитието на процесите по цялостното въвеждане на концепцията за „по – добро регулиране“ в правото на Съюза за период от последните около 20 години. Съставено е определение на по – доброто нормотворчество, което се основава на същото като процес и основни градивни елементи – оценка на въздействието и обществени консултации;
- Представено е въздействието на по – доброто регулиране в темпорален аспект – в краткосрочен и в дългосрочен план;
- Еволютивното развитие на по – доброто регулиране позволява на анализа да бъде доказана тезата дали въведените от Съюза мерки за период, който е достатъчно дълъг за преценка на резултатите, е допринесъл за поставените още в доклада на групата Манделкерн цели в седем ключови области – варианти на политики, оценка на въздействието, консултации, опростяване, достъпност, структури на по – доброто регулиране и прилагане на правото на ЕС. Изяснява се генезиса на правните механизми на оценката на въздействието и на обществените консултации. Относно оценката на въздействието е налице ясно осъзнаване на важността й в нейната практическа приложимост като процес;

- Първоначално Съюзът акцентира на първоначалната оценка на въздействието, като трудът сполучливо проследява осъзнаването на добавената стойност на последващата оценка и осигуряването на постоянство в мониторинга на законодателните актове. От описанието на процесите може да се очертае концепцията на Съюза за цялостно възприемане на регулативната дейност, не само като процедура по изготвяне и приемане на актове, но и като непрекъснат одит и проследяване на действието им. Налице е динамично явление, което осигурява последователност при спазване на принципите за упражняване на правомощията на Съюза – субсидиарност и пропорционалност;
- Авторът е съумял да убеди читателя в ползите от приложението от страна на Съюза на метода на по – добро регулиране с оглед на постигане на правно сигурност и избягване на самоцелни и недобре структурирани законодателни инициативи;
- Налице е разбиране за взаимовръзката между изменчивата природа на развитието на обществени отношения и механизмите за отразяването им на плоскостта на нормативното регулиране чрез различните подходи за провеждане на обществено консултиране с широка публика и определени фокусни групи;
- Трудът предоставя знания за отделните подходи на подобряване на качеството на проектите на законодателни актове във връзката им с предшестващата уредба, като институтите на отмяната, клаузи за залязване, клаузи за преразглеждане, кодификация, консолидация, преработването, корегулирането. Изяснена е спецификата и съдържанието на тези типични за регулативния процес фигури.
- Налице е актуално разбиране за начина на приложението на инструментариума на по – доброто регулиране в текущото развитие на обществените отношения във връзка с целите за устойчиво развитие на ООН, „зелената сделка“, екологичния и цифров преход и предизвикателствата от разпространението на вирусното заболяване Ковид – 19;

- Важен елемент е анализа на автора относно контрола върху качеството на законодателството в Съюза. За целта са въведени специални структури като Комитет за регулаторен контрол и активно ползване на средствата на цифровото общуване в лицето на платформата „Готови за бъдещето“.
- Проследяването на общите принципи на по – доброто регулиране, приети от ЕК в програмата от 2015 г., позволява да се осъществи преценка на действителният принос на механизма за усъвършенстване на нормативната уредба на Съюза. Важно е уточнението за практическото прилагане на посочените принципи, без което те ще бъдат в значителна степен ограничени като въздействие;
- Приносно е разграничението за приложението на принципите за субсидиарност и пропорционалност в правото на Съюза (стр. 110) и в българската национална уредба. Авторът посочва, че общите принципи на по – доброто нормотворчество в правото на ЕС са в синхрон с националната ни уредба в Закон за нормативните актове.
- Важен е фокусът на значението на инструментариума на по – доброто нормотворчество с оглед придържането и спазването на принципите на субсидиарност и пропорционалност при упражняване на предоставената от държавите членка компетентност на Съюза, които очертават нейните граници според първичното право. Авторът предоставя знания и относно методите на Европейската комисия за проверка на спазването на двата основополагащи принципа;
- Разграничението на реализирането на по – доброто регулиране като статика и динамика (производство) е важно за осъзнаване на практическата му стойност;
- Налице е най – детайлно проучване и представяне на седемте етапа от процеса по осъществяване на по – добро регулиране, особено подпомагането, последващата оценка на въздействието и обществените консултации;

- Приносен е анализът на предпоставките за извършване на оценка на въздействието относно подзаконовите нормативни актове, както и относно нормативни актове по транспониране на правото на ЕС в националния правен ред или при нови законодателни инициативи на Съюза. Важна е констатацията за липсата на уредба в повечето държави членки на процеси за по – добро регулиране при формулиране на национални преговорни позиции при приемане на актове на правото на Съюза;
- Основа за по – нататъшни заключения е представянето на начините на ангажиране на обществеността в процеса на предварителна или последваща оценка на законодателството. Държавите членки не притежават унификация на правилата, което е отразено от автора;
- Съдържащите се в последната глава на труда критични бележки и констатации относно практическата реализация на позитивноправно заложените инструменти на по – доброто нормотворчество в ЗНА са основа за подобряване на правоприложните резултати, като авторът определя слабостите не в самата уредба, а – в привеждането ѝ в действие.

На последно място, налице са и определени **критични бележки и препоръки**, които не се отразяват на общата характеристика на кандидата и направено предложение в настоящето становище. На първо място, изследването би спечелило от задълбочаване на научното търсене в контекста на защитата на основните права, принципите на върховенството на правото и проявленията му относно правната сигурност и предвидимостта. Налице е усещане за липса на анализ на релевантна практика на Съда на ЕС, на Конституционния съд на Република България и на Върховния административен съд относно процесите по регулиране на обществените отношения.

Обща характеристика и приноси в другите съчинения, подлежащи на рецензиране

Авторът е посочил в представената автобиография и други статии и публикации в периода след придобиване на ОНС степен „доктор“, но

доколкото те не са посочени като приносни, същите не се обсъждат в настоящето становище.

Преподавателска и друга професионална дейност

Предвид работата на кандидата в Институт за държавата и правото при БАН, не са налице данни за преподавателска дейност. От изложеното по – горе относно професионалната дейност като учредител и председател на нестопанската организация – Център за оценка на въздействието на законодателството, същият има безспорно експертиза в областта на изследването.

Заключение

Представеният от д-р Тони Атанасов Димов монографичен труд разкрива теоретични достойнства и има положително значение за развитието на правната теория и актуалност за правоприлагането. С цялостния облик и конкретното си съдържание, той убеждава в наличието на изследователски подход и способност за надграждане на научното развитие на автора.

Въз основа на изложеното препоръчвам на научното жури да вземем решение, с което да предложим назначаването на д-р Тони Атанасов Димов за „доцент" в Институт за държавата и правото при БАН в професионално направление „3.6 Право, научна специалност – Международно право и международни отношения.

гр. София, 11.11.2021 г.

Доц. д-р Васил Христов Пандов

TO
THE SCIENTIFIC JURY
IN THE PROCEDURE FOR AWARDING THE ACADEMIC POSITION "ASSOCIATE PROFESSOR"

OPINION

by Assoc. Prof. Dr. Vasil Hristov Pandov, member of the scientific jury, determined by Order RD 09 - 83 of 24.09.2021 of the Director of the Institute for the State and the Law of the Bulgarian Academy of Sciences for a competition for the academic position of "Associate Professor", Published in SG No. 62 of July 27, 2021

Field of higher education: Social, economic and legal sciences.

Professional field: 3.6 Law, scientific specialty - International law and international relations.

Candidate: chief assistant professor Dr. Tony Atanassov Dimov

Scientific works and contributions of the candidate: "*Better Rule-making in the European Union and Bulgaria*", Sofia, Publishing House of the Bulgarian Academy of Sciences "Prof. Marin Drinov", 2021, 308 pages

Author of the opinion: Assoc. Prof. Dr. Vasil Hristov Pandov, Sofia University "St. Kliment Ohridski", Department of International Law and International Relations, Sofia, 15 Tsar Osvoboditel Blvd., office 294, tel.: 9308 483.

By order № RD 09 - 83 of 24.09.2021 of the Director of the Institute for the State and the Law of the Bulgarian Academy of Sciences I have been appointed an external member of a scientific jury in relation to a competition for the academic position of "Associate Professor" in the Institute for the State and the Law in BAS in the professional field "3.6 Law, scientific specialty - International law and international relations, and at the first meeting of the scientific jury I have been assigned to present an opinion on the candidate chief assistant professor Dr. Tony Dimov.

Dr. Tony Atanassov Dimov holds the position of a chief assistant in the Institute for the State and the Law of the Bulgarian Academy of Sciences in the professional field 3.6 Law, International Law and International Relations. He has obtained a PhD degree in 2014 from the Institute for the State and the Law of the Bulgarian Academy of Sciences with a dissertation on "Regulatory Impact Assessment in the European Union - nature, legislation and mechanisms."

Dr. Dimov holds a Master's degree in Law from the Faculty of Law of Sofia U*niversity "St. Kliment Ohridski*". From the years of his professional development it should be noted that he is a founder and chairman of the non-profit organization Center for Regulatory Impact Assessment. Within this activity, which is directly related to the scientific work presented by him in the competition, Dr. Dimov has carried out research activities of EU law in the field of regulatory impact assessment and public consultations in a structured form; promoting the mechanism for regulatory impact assessment, legislation and policies in Bulgaria; development of adapted methodology and tools for conducting impact assessments of Bulgarian legislation and regulatory policies; conducting a comprehensive regulatory reform in Bulgaria, related to the arrangement of the impact assessment and the public consultations as mandatory mechanisms integrated into the national rule-making process and the compliance of Bulgarian legislation with the fundamental human rights.

As an academic position in BAS, Dr. Dimov has a focus on the EU law.

Apart from the monographic work in the competition, which is the subject of analysis in this opinion, the candidate demonstrates skills for compiling scientific publications and materials after acquiring the educational and scientific degree "Doctor", which are published in approved legal journals:

- *Regulatory Impact Assessment - Theoretical aspects. Second updated and conceptualized edition, S., Ciela, 2021, ISBN 9789542836018, 335 pages;*
- *“Regulatory Impact Assessment”, Sofia, Ciela, 2017, ISBN 9789542823193, 557 pages;*
- *“Predictability of law through the prism of the principles in rule-making”, Scientific readings on the topic: “Predictability of the law” May 12, 2021. Collection of reports, S. University edition house (UEH) “St. Kliment Ohridski ”, 2021 (in progress);*
- *“The right to good administration - a key guarantee of good governance in our country or not?", Fourth International Conference on Public Administration "Administrative Justice as an Element of Good Governance", Proceedings, S. UEH "St. Kliment Ohridski ”, 2021, ISBN 978-954-07-5251-8, pp. 147 - 159;*
- *Rule of law: Supremacy of law or Supremacy through law. Publication of collection on the occasion of the 150th anniversary from the establishment of BAS and the anniversary of the founder of modern sociology of law in Bulgaria Prof. Dr. Stefka Naumova, S., Snowmod, 2020, ISBN 978-619-91563-8-4, p. 303 -318;*
- *„Politics vs. Policies or The Struggle between Politics and Policies in the European Union", Third International Conference on Public Administration on the topic: "30 years of public administration reforms in Central and Eastern Europe: the next horizon ", Proceedings, S. UEH “St. Kliment Ohridski ”, 2019, ISBN 9789540748436, pp. 179 - 190;*
- *"Impact of the European Union law on the Bulgarian rule-making process", International Scientific Conference on "The impact of international law and EU law on the Bulgarian legal system", Faculty*

of Law of UNWE, Collection, S., UEH - UNWE, 2019, ISBN 978-619-232-226-7, pp. 255-266;

- *„The legal framework of protection against discrimination in the context of regulatory reform in Bulgaria", National Scientific Conference "Protection against discrimination: legal framework, problems and trends", University of Economics - Varna, Proceedings, V., Steno Publishing House, 2018 , ISBN 978-619-241-005-6, pp. 201 - 209;*
- *„The "No action" of regulatory impact assessment in Bulgaria", Second International Conference on Public Administration:" Impact Assessment and Impact of the Assessment", Collection of publications, S. UEH "St. Kliment Ohridski", 2018, ISBN 9789540745701, pp. 124 - 135;*
- *"The limits of law as the limits of the admissible regulatory intervention of the state", Scientific readings on "Law and limits", Collection of reports S. UEH "St. Kliment Ohridski", 2018, ISBN 9789540745435, pp. 225 - 236;*
- *"Theoretical and practical aspects of the distinction between legal norms and legal principles", Scientific readings on "Legal norms and legal principles", Collection of reports S. UEH "St. Kliment Ohridski", 2017, ISBN 978-954-07-4321-9, pp. 474 - 484*.

In accordance with Art. 24, para. 1, item 3 of the Law on the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria (LDASRB) the candidate Tony Dimov is to present a published monographic work or equivalent publications in specialized scientific editions, which should not repeat those presented for obtaining the educational and scientific degree "Doctor" and for the acquisition of the scientific degree "Doctor of Science". In the present case, this requirement is met by the work submitted in the procedure entitled "BETTER RULE-MAKING IN THE EUROPEAN UNION AND BULGARIA", Sofia, Publishing House of the Bulgarian Academy of Sciences "Prof. Marin Drinov" 2021, 308 pages. In compliance with Art. 57a, para. 1 of the Implementing Regulations of LDASRB the scientific jury evaluates the candidates for holding the academic position "associate

professor" according to the fulfilment of the requirements under art. 53 and in accordance with the results of the references under Art. 54, para. 1.

The requirements regarding the course of the procedure under Chapter Two, Section III of the LDASRB have been complied with. The candidate Dr. Tony Dimov meets the requirements of Art. 24, para. 1 of the LDASRB, including the minimal national requirements under Art. 2b, para. 2 and 3, respectively the requirements under Art. 2b, para 5 of the LDASRB and has been admitted by the scientific jury for evaluation.

GENERAL REMARKS ON THE WORK SUBMITTED

The subject of the opinion is the monographic work presented by Dr. Tony Dimov on a topic entitled "BETTER RULE-MAKING IN THE EUROPEAN UNION AND BULGARIA", Sofia, Publishing House of the Bulgarian Academy of Sciences "Prof. Marin Drinov" 2021, 308 pages. The scientific apparatus consists of titles in Bulgarian and in a foreign language, and the materials used are attached as part of the proving of the theses in the research.

ACTUALITY OF THE TOPIC AND A RESEARCH THESIS

The actuality of the topic is dictated by the active policy of the European Union as a subject having legislative powers to create a structured and methodologically sound approach to the regulation of public relations. With this aim, the Union, through the most active role of the European Commission, has adopted a number of acts which are not of legislative nature but are respected and followed by the institutions with regulatory powers.

STRUCTURE AND DESCRIPTION OF THE WORK

The structure of the research includes an introduction, four chapters, subdivided into points and sub-points and a conclusion. The volume of the work and the distribution of the body of the analysis between the individual chapters correspond to the preset tasks and subject, as only the last

chapter leaves a certain feeling that it is possible to be included within the previous one.

In the introduction, the author substantiates and specifically justifies the need to study the issues of "better regulation" in its meaning given by the Union law. He formulates the purpose of the research - to develop an established and formulated concept of "better regulation" in the Union law.

The **first chapter** is dedicated to the more general analysis of the essence of the concept of better rule - making, its development is followed according to the different compositions of the EC. The sources of arrangement of the better regulation, which do not have a legislative character, such as guidelines and tools for better regulation are considered as well as an interinstitutional agreement between the EC, the European Parliament and the Council of the EU and etc. The main elements of better regulation are described and their content as a process and purpose are presented in dynamics.

The **second chapter** of the paper is devoted to the principles, institutes and the field of application of the better rule-making. This chapter provides the most detailed analysis of the mechanisms, instruments and processes that ensure better regulation. A link has been made with the application of the limits of the conferred competence of the Union with a view to respecting the principles of subsidiarity and proportionality in the planning, drafting and adoption of acts of the supranational law.

Chapter three presents the approach in the national context of the Member States regarding the implementation of the better rule-making, as well as that in the law of the European Union. The ways of applying the ex-ante and ex-post impact assessment, the engagement of stakeholders in the EU rule-making process, as well as the implementation of the regulatory policy and the institutional supervision on it at Union level are analyzed.

The last **fourth chapter** of the paper examines in detail the implementation in a positive-legal and practical plan of the better rule-making in Bulgaria. The regulatory reform which has started at the end of 2016 with the amendments to the Law on the Normative Acts and the related by-laws is presented, as there are important quantitative and qualitative findings regarding its implementation made.

SOME OF THE MORE SIGNIFICANT SCIENTIFIC CONTRIBUTIONS

Against the background of the various specific questions that the author asks and considers in detail and analyzes, and on the basis of which he reaches his conclusions, I would point out the following:

- The author analyzes in depth the development of the processes for the full introduction of the concept of "better regulation" in the Union law for a period of about 20 years. A definition of better rule-making has been developed, based on the same processes and the key building elements – the impact assessment and public consultations;
- The impact of better regulation in temporal aspect - in the short and long term - is presented;
- The evolutionary development of better regulation allows the analysis to prove the thesis whether the measures introduced by the Union for a period which is long enough for evaluating the results, have contributed to the objectives in the seven key policy areas set out in the Mandelkern Group report: impact assessment, consultation, simplification, accessibility, better regulation structures and enforcement of the EU law. The genesis of the legal mechanisms of impact assessment and public consultations is clarified. Regarding the impact assessment, there is a clear understanding of the importance of its practical applicability as a process;
- Initially, the Union is focused on the ex-ante impact assessment, and the work has successfully followed the recognition of the added value of the ex-post evaluation and the guaranteeing of consistency in the monitoring of legislation. From the description of the processes, the Union's concept of a comprehensive perception of regulatory activity can be outlined, not only as a procedure for drafting and adoption of acts, but also as a continuous audit and monitoring of their implementation. There is a dynamic phenomenon that ensures consistency while respecting the principles in the exercising of the Union's powers - the subsidiarity and the proportionality;
- The author has succeeded in convincing the reader about the benefits from the Union's application of the method of better regulation with a

view to achieving legal certainty and avoiding self-serving and ill-structured legislative initiatives;

- There is an understanding about the relation between the changing nature of the development of public relations and the mechanisms for their reflection in the legal regulation through different approaches of conducting public consultations with the general public and certain focus groups;
- The work provides knowledge about the different approaches to improving the quality of the draft legislative acts in relation with the existing regulation, such as the institutes of repeal, sunset clauses, revision clauses, codification, consolidation, revision, co-regulation. The specificities and content of these figures, typical for the regulatory process, have been clarified;
- There is an up-to-date understanding of how to apply the tools for better regulation in the current development of public relations in connection with the UN Sustainable Development Goals, the “Green Deal”, the environmental and digital transition and the challenges with the spread of COVID-19;
- An important element is the author's analysis of the quality control on the Union legislation. For this purpose, special structures have been introduced, such as the Committee for Regulatory Scrutiny Board and an active use of the means for digital communication in the face of the "Fit for the Future" platform;
- The following of the general principles of better regulation adopted by the EC in the 2015 programme makes it possible to assess the real contribution of the mechanism for improving the Union's regulatory framework. The clarification about the practical application of these principles made is important, since without it they would be significantly limited in impact;
- The distinction between the application of the principles of subsidiarity and proportionality in the law of the Union (p. 110) and in the Bulgarian national legislation is a contribution. The author points out that the general principles of better rule - making in the EU law are in line with our national regulations in the Law on the Normative Acts;

- Of significance is the focus on the importance of the better rule-making tools in the adherence and the respect to the principles of subsidiarity and proportionality in the exercising of the Union competence conferred by the Member States, which delineate its boundaries under the primary law. The author also provides knowledge about the European Commission's methods for verifying compliance with the two fundamental principles;
- The distinction between the realization of the better regulation in statics and dynamics (procedure) is important for the understanding of its practical value;
- There is a study of the most details and presentation of the seven stages of the process of better regulation, especially support, ex-post impact assessment and public consultations;
- The analysis of the preconditions for carrying out the impact assessment on the by-laws, as well as on the normative acts for transposition of the EU law in the national legal order or with new legislative initiatives of the Union is a contribution. Of importance is the note about the lack of regulation in most of the Member States of the better regulation processes related to formulating national negotiating positions in the adoption of acts of Union law;
- A basis for further conclusions is the presentation of the ways of engagement of the public in the process of ex-ante or ex-post assessment of the legislation. Member States do not have a unification of the rules, which is reflected by the author;
- The critical remarks and findings contained in the last chapter of the work on the practical implementation of the positive-legally set forth tools of better rule-making in the Law on the Normative Acts are the basis for improving law enforcement results, as the author identifies weaknesses not in the legislation but in its implementation.

Finally, there are certain **critical remarks and recommendations** that do not affect the general characteristics of the candidate and the suggestion made in this opinion. In the first place, the study would benefit from deepening of the scientific research in the context of the protection of fundamental rights, the principles of the rule of law and its manifestations in

the forms of legal certainty and predictability. There is a feeling of lack of analysis of relevant practice of the Court of Justice of the EU, the Constitutional Court of the Republic of Bulgaria and the Supreme Administrative Court on the processes of regulation of public relations.

General characteristics and contributions in the other works subject to review

The author has indicated in the submitted CV also other articles and publications in the period after the acquisition of the degree "Doctor", but as far as they are not listed as contributing, they are not discussed in this opinion.

Teaching and other professional activities

Given the position of the candidate in the Institute for the State and the Law of the Bulgarian Academy of Sciences, there are no data on teaching activities. From the above regarding the professional activity as a founder and chairman of the non-profit organization Center for Regulatory Impact Assessment, the author undoubtedly has expertise in the field of research.

Conclusion

The monographic work presented by Dr. Tony Atanassov Dimov reveals theoretical merits and has a positive significance for the development of legal theory and relevance for the law enforcement. With its overall appearance and specific content, it is convincing about the existence of a research approach and ability for upgrade of the scientific development of the author.

Based on the above, I recommend the scientific jury to make a decision to propose the appointment of Dr. Tony Atanassov Dimov as an "Associate Professor" in the Institute for the State and the Law of BAS in the professional field "3.6 Law, scientific specialty - International law and international relations.

Sofia, 11.11.2021

Assoc. Prof. Dr. Vasil Hristov Pandov